



UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

KATEDRA I KLINIKA ENDOKRYNOLOGII, PRZEMIANY MATERII
I CHORÓB WEWNĘTRZNYCH

Kierownik Katedry i Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Marek Ruchała

ul. Przybyszewskiego 49
tel.(61) 869 13 30

60-355 Poznań

fax (61) 869 16 82
endosk2@umed.poznan.pl

Dr hab. n. med. Nadia Sawicka-Gutaj, prof. UM
Katedra i Klinika Endokrynologii, Przemiany Materii
i Chorób Wewnętrznych
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
e-mail nsawicka@ump.edu.pl
tel. +48 607 093 970

Poznań, 10.10.2023

RECENZJA ROZPRAWY NA STOPIEŃ DOKTORA NAUK
MEDYCZNYCH I NAUK
O ZDROWIU W DYSCYPLINIE NAUKI MEDYCZNE
LEK. ANNY SKOWROŃSKIEJ-SZCZEŚNIAK

*„Ocena przydatności przedoperacyjnego badania
ultrasonograficznego u chorych z chorobą guzkową tarczycy oraz z
nadczynnością przytarczyc”*

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska została przygotowana pod opieką promotora Pani dr hab. n. med. Urszuli Ambroziak z Kliniki Chorób Wewnętrznych i Endokrynologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego we współpracy z Kliniką Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej.

Rozprawa doktorska została przygotowana w formie monografii. Na 192 stronach zawarto: stronę tytułową, podziękowania, *spis treści, spis tabel i rycin, wykaz stosowanych skrótów i akronimów, streszczenie w języku polskim i angielskim, wstęp, założenia i cele pracy, materiały i metody, wyniki, dyskusję, wnioski, ograniczenia, piśmiennictwo, zgodę komisji bioetycznej.*

We *Wstępie* opisano podstawy badania ultrasonograficznego oraz bardzo przejrzyste zaprezentowano wskazania do USG gruczołu tarczowego. Opisano rolę badania USG w chorobie guzkowej tarczycy. Następnie omówiono zastosowanie biopsji aspiracyjnej cienkoigłowej i systemy stratyfikacji ryzyka onkologicznego: ATA, EU-TIRADS, ACR-TIRADS, EU-TIRADS-PL. W drugiej części wstępu opisano gospodarkę wapniowo-fosforanową, fizjologię i patofizjologię przytarczyc, obraz kliniczny nadczynności przytarczyc, podłoże genetyczne oraz diagnostykę i leczenie. Rozdział wzbogacony jest o przemyślane tabele, wykresy oraz ryciny obrazujące zmiany ogniskowe z cechami złośliwości. Sposób prezentacji złożonych zagadnień w tak czytelny sposób świadczy o dogłębnym zrozumieniu przez Doktorantkę poruszanych problemów. Ta część rozprawy doktorskiej mogłaby stanowić skrypt dla studentów medycyny.

Założenia i cele pracy zebrane są w punktach. Obejmują one m. in. próbę konfrontacji wyników badań cytologicznych i histopatologicznych z obrazem ultrasonograficznym, analizę ograniczeń badania USG, zasadność i korzyści z obrazowania z

zastosowaniem technik medycyny nuklearnej. Postawiono kilka hipotez badawczych. Pierwsza zakładała pozytywny wpływ obrazowania przedoperacyjnego na skuteczność leczenia operacyjnego. Kolejna hipoteza dotyczyła potencjalnej korelacji między biochemicznymi wykładnikami nadczynności przytarczyc a morfologią nadczynnego gruczołu i obrazem w USG/^{99m}Tc-MIBI. Równie interesująca jest hipoteza zakładająca większą heterogenność obrazów zmian na podłożu hiperplazji przytarczyc.

Materiał i metody opisane są szczegółowo na 10 stronach maszynopisu. Scharakteryzowano grupę badaną, kryteria włączenia do badania. Rozdział wzbogacony jest o wykresy i tabele, które czynią go przystępnym i zrozumiałym. Badanie prowadzono w Klinice Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej w okresie 10.2017- 06.2019. Na przeprowadzone badanie uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej WUM.

Wyniki zaprezentowano w sposób uporządkowany. Zebrana ilość danych klinicznych jest imponująca. Przeprowadzone analizy statystyczne zilustrowano wykresami.

Dyskusję podzielono na podpunkty zgodnie z analizowanymi zagadnieniami. Przeprowadzona jest ona w oparciu o aktualną literaturę i dowodzi znajomości tematu przez Doktorantkę.

Wnioski ujęto oddzielnie w chorobie guzkowej tarczycy i w nadczynności przytarczyc.

W chorobie guzkowej zebrane zostały w trzech punktach mówiących o tym, że

1. skala stratyfikacji ryzyka złośliwości EU-TIRADS/EU-TIRADS-PL jest wartościowym narzędziem w diagnostyce przedoperacyjnej;

2. naciek pozataarczycowy, obecność mikrozwapnień, patologicznych węzłów chłonnych, nierównych brzegów, kształt zmiany „wyższy niż szerszy” oraz głęboko obniżona echogeniczność, obecność makrozwapnień to sonograficzne cechy o najwyższej predykcji raka tarczycy;

3. wielkość zmiany, otoczka halo, rodzaj unaczynienia nie wiązały się z wyższym ryzykiem złośliwości.

Doktorantka podsumowuje, że zmiany ogniskowe, które nie prezentują sonograficznych cech złośliwości mogą podlegać rutynowej kontroli sonograficznej niezależnie od rozmiaru i nie wymagają dodatkowych procedur inwazyjnych. W tym miejscu chciałabym prosić Doktorantkę o uzupełnienie, jakie dostrzega zagrożenia takiego postępowania i w których sytuacjach klinicznych należałoby podchodzić z ostrożnością do tego zalecenia.

W części dotyczącej nadczynności przytarczyc sformułowano 10 wniosków. Najistotniejsze klinicznie jest spostrzeżenie, że wartość przedoperacyjnego badania ultrasonograficznego w PNP jest na tyle wysoka, że nie wymaga połączenia z technikami z zakresu medycyny nuklearnej.

Po wnioskach zamieszczono ograniczenia pracy zebrane w czterech punktach. Nie wpływają one na wartość naukową projektu.

W piśmiennictwie wymieniono 217 pozycji. Piśmiennictwo jest aktualne i jego dobór również świadczy o dobrym warsztacie naukowym Doktorantki.

Uwagi redakcyjne:

Monografia ma przejrzysty układ. Praca napisana jest poprawną polszczyzną. Występują nieliczne błędy językowe i literówki:

Str 29 wiązywane

Str 42 wapnię

Str 44 podlegającej, poparathormonu, rol

Str 47 jednostką

Str 55 usunięciem

Str 57 włączenie, tętnice

Str 68 biochemicznym, wiązana, przytarczycy, operacyjnego

Str 95 ultrasonograficznegom

Str 110 grypach

Str 142 makrozwapenieniami

Nie wpływają one na zrozumienie tekstu przez czytelnika i na ogólny odbiór monografii.

W podsumowaniu stwierdzam, że przedłożona do oceny rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn. zm.) i wnoszę o dopuszczenie lek. Anny Skowrońskiej-Szcześniak do dalszych etapów obrony pracy doktorskiej przed Wysoką Radą Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Ze względu na wysoką wartość naukową przeprowadzonych badań wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

Wypasani Szcześniak, Nadia Sawicka-Gutaj
Dr hab. n. med. Nadia Sawicka-Gutaj, prof. UM